

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(březen – duben 2018)

Změna směrnice 2011/16/ EU ohledně povinné automatické výměny informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním opatřením

Dne 1. března 2018 Evropský parlament přijal usnesení o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16 / EU ohledně povinné automatické výměny informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním opatřením, která se mají oznamovat. Kompletní znění v českém jazyce je k dispozici na internetové stránce:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2018-0050+0+DOC+XML+V0//CS>

Dne 13. března 2018 byl návrh směrnice přijat na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci ECOFIN. Nové požadavky oznamování budou platit od 1. července 2020. Členské státy budou mít povinnost výměny informací každé tři měsíce, a to do jednoho měsíce od konce čtvrtletí, v němž byly informace podány. První automatická výměna informací se tedy uskuteční do 31. října 2020. Podrobné informace, a to včetně textu směrnice jsou k dispozici v češtině zde:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6804-2018-INIT/cs/pdf>

Příručka o antidiskriminačním právu

Agentura Evropské unie pro základní práva v únoru dokončila a následně v březnu 2018 vydala aktualizovanou příručku o antidiskriminačním právu, která obsahuje veškeré aktualizované klíčové informace o antidiskriminačním právu v Evropě, zejména prostřednictvím výkladu a interpretace Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod Evropským soudem pro lidská práva.

Příručka je k dispozici v anglickém jazyce

zde: https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_non_discr_iaw_ENG.pdf

Studie o agresivním daňovém plánování

Evropská komise zveřejnila dne 7. března 2018 komplexní studii o indikátorech agresivního daňového plánování. Smyslem studie je přiblížit členským státům relevanci agresivního daňového plánování na národní úrovni.

Studie je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_papers_71_atp.pdf

Zimní balíček evropského semestru – analýza pokroku členských států při plnění hospodářských a sociálních priorit

Komise zveřejnila zprávu ze dne 7. března 2018 o České republice, která poskytuje komplexní analýzu české ekonomiky a hodnotí potřebu reforem v jednotlivých sektorech. Za hlavní ekonomické problémy České republiky zpráva označuje narůstající složitost daňového systému, rizika ve financování penzijního systému, rychlý růst cen nemovitostí, administrativní a regulační překážky pro investice, zadávání veřejných zakázek, nedostatečné zapojení některých skupin na trh práce (matky s dětmi, nízkokvalifikovaní pracovníci a lidé s handicapem), nízkou atraktivitu učitelské profese, neefektivitu v podpoře vědy a výzkumu a zpoždění v rozvoji e-Governmentu.

Kompletní zprávu můžete najít v angličtině na této internetové adrese:

<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2018-european-semester-country-report-czech-republic-en.pdf>

Akční plán Evropské komise v oblasti finančních služeb

Dne 8. března 2018 představila Evropská komise akční plán, jak využít příležitosti, které přinášejí inovace v oblasti finančních služeb založené na moderních technologiích, zkráceně označované jako FinTech.

Podrobné informace jsou dostupné v českém jazyce zde: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-1403_cs.htm

Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci

Ve dnech 8 - 9. března 2018 proběhlo zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci. Ministři se dohodli na postoji Rady ohledně směrnice o boji proti podvodům u bezhotovostních platebních prostředků. Směrnice zavede technologicky neutrální právní rámec pro boj proti podvodům na elektronických a digitálních platebních prostředcích jako jsou online peněženky, mobilní platby, bankovní karty nebo virtuální měny.

Ministři znovu zdůraznili význam zavedení právního rámce pro přeshraniční přístup k elektronickým důkazům a vybídli Komisi, aby urychleně finalizovala svůj návrh. Komise se zavázala, že jej předloží v dubnu. Rovněž projednali vývoj na mezinárodní úrovni, zejména ve Spojených státech a v Radě Evropy, a zdůraznili potřebu zohlednit jej v budoucích právních předpisech EU.

Členské státy znovu potvrdily své přání být úzce zapojeny do praktického zřizování Úřadu evropského veřejného žalobce, jakož i potřebu zajistit dobrou pracovní spolupráci mezi tímto úřadem a dalšími subjekty, jako je Eurojust, OLAF a Europol. Během jednání Malta informovala o svém úmyslu připojit se k Úřadu evropského veřejného žalobce.

Tisková zpráva z celého zasedání je k dispozici na následující adrese:

<http://www.consilium.europa.eu/media/33068/background-jha-en.pdf>

Boj proti podvodům s bezhotovostními platebními prostředky

Rada dne 9. března 2018 přijala svůj postoj ke směrnici o potírání podvodů v oblasti bezhotovostních platebních prostředků a jejich padělání. Cílem směrnice je aktualizovat stávající pravidla tak, aby bylo zajištěno, že bude zaveden jasný, robustní a technologicky neutrální právní rámec. Odstraňuje také operační překážky, které brání vyšetřování a stíhání, a rovněž stanoví opatření ke zvýšení informovanosti veřejnosti o podvodných metodách, jako je podvodné získávání údajů (tzv. phishing) nebo neoprávněné kopírování elektronických údajů (tzv. skimming). Jedná se o opatření, které rozšiřují skutkové podstaty trestných činů, tak aby zahrnovaly například i transakce prostřednictvím virtuálních měn. Klade se důraz také na harmonizaci definic některých trestných činů online a zavádění minimální dolní sazby pro nejvyšší tresty pro fyzické osoby, tak aby se zlepšila spolupráce v oblasti trestního soudnictví v celé EU.

Obecný postoj ke směrnici můžete najít na následující internetové stránce v angličtině:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6472-2018-REV-1/en/pdf>

OECD: Model povinně zveřejňovaných informací pro počítačové rezervační systémy a neprůhledné zahraniční struktury

Dne 9. března 2018 zveřejnila Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj model povinně zveřejňovaných informací pro počítačové rezervační systémy a neprůhledné zahraniční struktury, který vychází z dobré praxe stanovené ve zprávě č. 12 BEPS, s tím, že cílí výlučně na výše uvedenou problematiku.

Celý dokument je k dispozici v anglickém jazyce na: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/model-mandatory-disclosure-rules-for-crs-avoidance-arrangements-and-opaque-offshore-structures.pdf>

Unie kapitálových trhů

Evropská komise dne 12. března 2018 předložila právní akty, které mají pokročit ve vytváření unie kapitálových trhů (CMU). Konkrétně by měly podpořit alternativní zdroje financování a odstranit překážky přeshraničních investic. Sdružení kapitálových trhů je jednou z priorit Komise na posílení evropské ekonomiky, stimulaci investic a vytváření pracovních míst. Obecným cílem tohoto návrhu je v souladu s cíli akčního plánu pro vytváření unie kapitálových trhů podpořit přeshraniční investice v EU, a tím usnadnit přístup podniků, včetně malých a středních podniků, i spotřebitelů k finančním prostředkům. Specifickým cílem tohoto návrhu je pomoci zvýšit přeshraniční transakce s pohledávkami prostřednictvím právní jistoty, která bude nastolena přijetím jednotných kolizních norem na úrovni Unie. Na základě pokroku dosaženého již od uvedení CMU v roce 2015 mají předložené návrhy podporovat přeshraniční trh s investičními fondy, podporovat trh EU krytých dluhopisů jako zdroj dlouhodobého financování a zajistit větší jistotu pro investory při obchodování při přeshraničních transakcích s cennými papíry a pohledávkami. To má umožnit další integraci kapitálových trhů EU usnadněním přeshraničních operací a zvýšením právní jistoty pro společnosti.

Podrobné informace v češtině jsou dostupné zde: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-1364_cs.htm

Návrh nařízení o právu rozhodném pro účinky postoupení pohledávek

Dne 12. března 2018 byl publikován návrh nařízení o právu rozhodném pro účinky postoupení pohledávek na třetí strany.

Materiál je dostupný v českém jazyce zde:

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/CS/COM-2018-96-F1-CS-MAIN-PART-1.PDF>

Návrh směrnice o obsluhovatelích úvěrů, kupcích úvěrů a vymáhání kolaterálu

Dne 14. března 2018 byl publikován návrh směrnice o obsluhovatelích úvěrů, kupcích úvěrů a vymáhání kolaterálu. Dokument je k dispozici v českém jazyce zde:

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/CS/COM-2018-135-F1-CS-MAIN-PART-1.PDF>

Zpráva Finanční akční skupiny pro boj s praním špinavých peněz a financováním terorismu (FATF)

Finanční akční skupina pro boj s praním špinavých peněz a financováním terorismu vydala v březnu 2018 zprávu pro summit G20 Ministrů financí. V této zprávě mimo jiné zmiňuje přípravu nových Pokynů přístupu hodnocení rizik pro advokáty, účetní, poskytovatele svěrenských služeb a služeb pro obchodní společnosti ve spolupráci se soukromým sektorem. Pokyny by měly uvádět postup, jak ve výše uvedených profesích zajistit dostatečné standardy, na základě zhodnocení rizik, aby nedocházelo ke zneužívání jimi poskytovaných služeb a jak případně k tomuto zneužití přistupovat.

Kompletní zpráva je k dispozici v anglickém jazyce na internetové stránce: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/FATF-G20-FM-CBG-March-2018.pdf>

Europoslanci schválili návrh pro výpočet korporátní daně

Dne 15. března 2018 schválili europoslanci svůj postoj k návrhu směrnice 2016/0336 o společném základu daně z příjmů právnických osob, jehož cílem je zavést jednotný soubor pravidel pro výpočet základu daně z příjmů právnických osob na vnitřním trhu EU. Návrh zejména uvádí technická pravidla pro konsolidaci zisků a rozdělení konsolidovaného základu daně mezi způsobilé členské státy. Návrhy obou směrnic představila Komise na podzim 2016 v rámci boje za zvýšení daňové transparentnosti a spravedlivé placení daní. Oba legislativní návrhy navazují na návrh původní směrnice z roku 2011, který však nikdy nebyl schválen. Navrhovaná pravidla by byla závazná pro skupinu podniků, jejichž konsolidovaný obrat je ve výši 750 milionů eur v příslušném účetním roce. Všem společnostem i skupinám společností, které vykonávají zdanitelnou činnost ve více než jednom členském státě EU, by nový systém umožňoval, aby vyřizovaly své daňové povinnosti na základě jednotných pravidel pro výpočet základu daně a jednaly pouze s jednou daňovou správou.

Kompletní návrh směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob je k dispozici na internetové stránce v českém jazyce: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52016PC0683>

Mnohostranný tribunál pro investice: Rada udělila Komisi mandát k zahájení jednání

Dne 20. března 2018 Rada přijala směrnici pro jednání, jimiž se Komise zmocňuje, aby jménem EU jednala o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání investičních sporů. Obecným důvodem pro vytvoření mnohostranného tribunálu pro investice je záměr zřídit pro urovnávání investičních sporů stálý orgán. Mnohostranný tribunál pro investice by rozhodoval o sporech v rámci budoucích i stávajících dohod o investicích. Ve vztahu k EU by tribunál v konečné fázi nahradil dvoustranné systémy soudů pro investice obsažené v obchodních a investičních dohodách EU. Konkrétní

parametry mnohostranného tribunálu pro investice (například složení tribunálu, jeho rozpočet, možná podpora ze strany sekretariátu atd.) budou záviset na výsledku nadcházejících jednání mezi zeměmi, které do nového systému vstoupí.

Směrnice pro jednání o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro urovnávání sporů z investic je dostupná v češtině zde:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12981-2017-ADD-1-DCL-1/cs/pdf>

Komise navrhuje nová opatření, která by měla zajistit spravedlivé zdanění společností v EU

Dne 21. března 2018 Evropská komise navrhla nová pravidla, která by měla zajistit, že aktivity evropských podniků v digitálním odvětví budou zdaněny spravedlivým způsobem, který zároveň přispěje k hospodářskému růstu. Tato opatření mají za cíl upevnění vedoucího světového postavení Evropské unie v navrhování daňových předpisů určených pro moderní ekonomiku a digitální věk. Ke spravedlivějšímu zdanění digitálních aktivit v EU by měly posloužit dva legislativní návrhy předložené komisí. První z nich – Společná reforma evropských pravidel uplatňovaných při zdanění příjmu právnických osob z digitálních aktivit, se zaměřuje na reformu pravidel zdanění příjmu právnických osob tak, aby byly zisky registrovány a zdaňovány všude tam, kde podniky vykazují interakci s uživateli, která je významného rozsahu a odehrává se prostřednictvím digitálních kanálů. To komise považuje za nejlepší dlouhodobé řešení. Druhý návrh – Prozatímní daň z některých příjmů z digitálních aktivit, reaguje na volání několika členských států po prozatímní dani, jež zajistí, že aktivity, které nejsou v současné době řádně zdaněné, mohou členské státy začít okamžitě využívat jako zdroj příjmů. Pomohlo by také vyvarovat se směsici jednostranných opatření ke zdanění digitálních aktivit ze strany některých členských států, která by mohla poškodit jednotný trh EU.

Více informací k oběma návrhům je k dispozici v anglickém jazyce zde:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/factsheet_digital_taxation_21032018_en.pdf

BREXIT

Evropská rada přijala dne 23. března 2018 pokyny týkající se rámce pro vztahy s Velkou Británií po Brexitu. Evropská rada znovu prohlašuje, že Unie je odhodlána dosáhnout v budoucnu se Spojeným královstvím co možná nejbližšího partnerství. Takové partnerství by se mělo vztahovat na obchodní i hospodářskou spolupráci, ale také na jiné oblasti, zejména pokud jde o boj proti terorismu a mezinárodní trestné činnosti, jakož i o bezpečnost, obranu a zahraniční politiku. Evropská rada musí zároveň přihlédnout k opakovaně vyjadřovaným postojům Spojeného království, jež hloubku takového budoucího partnerství omezují. Z postavení mimo celní unii a jednotný trh nevyhnutelně vyplynou třecí plochy v oblasti vzájemného obchodu.

Rozdílnost vnějších celních sazeb a vnitřních pravidel a absence společných institucí a sdíleného právního systému si vyžádá ověřování a kontroly v zájmu zachování integrity jednotného trhu EU i trhu Spojeného království. S tím budou bohužel spojeny negativní hospodářské důsledky, zejména pro Spojené království. Vzhledem k těmto okolnostem Evropská rada stanovuje níže uvedené pokyny za účelem zahájení jednání o celkovém pojetí rámce budoucích vztahů, jež bude rozvedeno v politickém prohlášení, které bude připojeno k dohodě o vystoupení a na nějž bude tato dohoda odkazovat.

Dokument s pokyny je k dispozici v českém jazyce na následující internetové adrese:

<http://www.consilium.europa.eu/media/33495/23-euco-art50-guidelines-cs.pdf>

Doporučení CCBE k bezplatné právní pomoci

Dne 23. března 2018 publikovala CCBE rozsáhlý materiál, a to „doporučení CCBE k bezplatné právní pomoci“.

Dokument je k dispozici v anglickém jazyce zde (aktuálně probíhá též překlad do češtiny):

http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/ACCESS_TO_JUSTICE/ATJ_Position_papers/EN_ATJ_20180323_CCBE-Recommendations-on-legal-aid.pdf

Video Evropské komise ke zpětné vazbě ohledně evropské legislativy

Dne 28. března 2018 zveřejnila Evropská komise video, ve kterém informuje o možné zpětné vazbě ohledně evropské legislativy. Video je dostupné v českém jazyce zde: <https://www.youtube.com/watch?v=9ReT4OVQrw0&index=4&list=PLJmEREKFYU8Uj1I3HympkAGIGoKqHqTV7&t=0s>

K této problematice je též zřízena informativní internetová stránka, a to i v češtině zde: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_cs

CCBE stanovisko k pojištění právní ochrany

CCBE dne 31. března 2018 publikovala stanovisko ohledně pojištění právní ochrany. Stanovisko je dostupné v anglickém jazyce zde:

http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/INSURANCE/INS_Position_papers/EN_INS_20170331_CCBE-Position-on-legal-expenses-insurance.pdf

Komise představuje tzv. novou politiku pro spotřebitele

Dne 11. dubna 2018 představila Komise návrh nové politiky pro spotřebitele, aby tak zaručila všem evropským spotřebitelům možnost plně vyžívat svých práv podle právních předpisů Unie, a to včetně evropských hromadných žalob. Nová politika pro spotřebitele svěří kvalifikovaným subjektům pravomoc podávat jménem spotřebitelů hromadné žaloby a orgánům členských států na ochranu spotřebitele pravomoc ukládat přísnější sankce. Rozšíří rovněž ochranu spotřebitelů při nákupu on-line a vyjasní, že zavádějící praktiky dvojí kvality výrobků jsou zakázány. Nová politika obnáší zejména posílení práv spotřebitelů na internetu (větší transparentnost na trhu on-line, větší transparentnost výsledků vyhledávání na platformách on-line, nová spotřebitelská práva pro „bezplatné“ digitální služby) nástroje, které pomohou spotřebitelům domoci se svých práv a získat odškodnění (např. hromadné žaloby na evropský způsob), zavedení účinných sankcí za porušování právních předpisů EU na ochranu spotřebitelů, boj proti dvojí kvalitě spotřebních výrobků a lepší podmínky pro podniky, zejména co do omezení administrativní zátěže.

Podrobné informace jsou k dispozici na internetových stránkách v českém jazyce: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3041_cs.htm

Před 15 lety byla podepsána Smlouva o přistoupení ČR k EU

Před 15 lety (16. dubna 2003) podepsali tehdejší český prezident Václav Klaus a předseda vlády Vladimír Špidla v Aténách Smlouvu o přistoupení k Evropské unii. Česká republika na jejím základě 1. května 2004 vstoupila do Evropské unie.

Návrh směrnice o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž

Dne 17. dubna 2018 proběhlo první jednání trialogu mezi Evropským parlamentem, Radou EU a Evropskou komisí k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu. Návrh směrnice předložila Evropská komise v březnu 2017 a vychází ze zkušeností Evropské sítě pro hospodářskou soutěž s prosazováním práva, které byly získány od roku 2004. Cílem návrhu směrnice je posílit postavení vnitrostátních orgánů tak, aby měly potřebné záruky nezávislosti a zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut. Směrnice pomůže účinněji působit proti narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu, přispěje k dosažení cíle, kterým je skutečně jednotný trh, a zároveň podpoří celkový cíl v podobě konkurenceschopných trhů, růstu a zaměstnanosti. Hospodářský a měnový výbor EP schválil návrh směrnice 27. února 2018.

Celý text návrhu je k dispozici v českém jazyce na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017PC0142&from=EN>

Evropská asociace právníček (EWLA) prosazuje rovnoprávnost žen

Evropská asociace právníček (EWLA) označuje boj za rovnoprávnost žen jako jeden z „60+1 dobrých důvodů“ pro EU. V rámci loňských oslav k 60-ti letému výročí Římských smluv zveřejnila Evropská komise pozoruhodné shrnutí tzv. „60 cílů EU“, zahrnující to nejlepší z EU od destinací pro dovolené až po zrušení roamingových poplatků. Evropský boj a rovnoprávnost pohlaví zde ale zmíněn překvapivě nebyl.

Předsedkyně asociace Katharina Miller však má za to, že i 61 let po podepsání Římské smlouvy si je potřeba připomenout, co bylo v této souvislosti zejména na poli evropské legislativy učiněno. Pro připomenutí si Asociace vybrala datum 8. března – Mezinárodní den žen.

Kompletní zpráva je k dispozici v angličtině na této webové adrese:

<https://www.ewla.org/sites/default/files/EWLA%20Press%20Release%20No.%203%20Draft%2061%20good%20reasons%2008.03.2018.pdf>

Studie o zastoupení žen v advokacii

Britská Law Society vydala dne 8. března 2018 nejrozsáhlejší studii o zastoupení žen v advokacii.

Podrobnější informace v anglickém jazyce jsou zde:

<http://www.lawsociety.org.uk/news/press-releases/largest-ever-survey-on-gender-equality-in-legal-profession/>

Zavedení právního rámce pro přeshraniční přístup k elektronickým důkazům

Dne 17. dubna 2018 Evropská komise předložila návrh nových pravidel, které umožní policejním a soudním orgánům snáze a rychleji získávat elektronické důkazy (např. e-maily nebo dokumenty uložené na cloudech), jež potřebují pro vyšetřování, stíhání a usvědčování pachatelů trestné činnosti a teroristů. Jedná se o návrh nařízení o elektronických důkazech a návrh směrnice o právních zástupcích. Tato pravidla pomohou orgánům činným v trestním řízení členských států EU při sledování stop na internetu i za hranicemi, a současně poskytnou všem dotčeným osobám dostatečné záruky ochrany jejich práv a svobod. Navrhované změny se týkají vytvoření evropského příkazu ke zpřístupnění elektronických důkazů přímo od poskytovatele služeb, a to ve lhůtě 10 dnů nebo 6 hodin (v naléhavých případech). Nová pravidla zaručují přísnou ochranu základních práv a zahrnují také záruky práva na ochranu osobních údajů. Poskytovatelé služeb a osoby, jejichž údaje se vyhledávají, budou moci využívat různé záruky, jako například přezkum, pokud příkaz zjevně porušuje Listinu základních práv Evropské unie. Poskytovatelům služeb tyto pravidla ukládají povinnost určit si svého právního zástupce v EU, a to i v případech, že se jejich sídlo

nachází v zemi mimo EU. Jedná se o jednu z legislativních priorit Evropské unie na období 2018-2019.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině na této internetové adrese:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3343_cs.htm

Před 25 lety vznikl jednotný evropský trh

Evropská unie letos slaví 25. výročí vzniku jednotného evropského trhu, který je považován za jeden z jejích hlavních úspěchů. V rámci jednotného trhu došlo k harmonizaci pravidel, která umožnila odstranit překážky pro pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. Podle údajů Rady Evropské unie se díky jednotnému evropskému trhu zvýšil růst ekonomiky EU o 25 %, vytvořilo se 3,6 milionu pracovních míst. EU se dnes řadí mezi největší světové obchodní velmoci. EU se nyní soustředí na dokončení jednotného digitálního trhu. Ten má zajistit volný přenos dat, který umožní obyvatelům EU využívat všech výhod digitalizace bez ohledu na hranice.

Evropský Parlament formálně schválil 5. směrnici o boji proti praní špinavých peněz

Dne 19. dubna 2018 byla schválena plenárním zasedáním Evropského parlamentu ve Štrasburku pátou směrnicí proti praní špinavých peněz. Pátá směrnice o boji proti praní peněz mj. posílí pravomoci finančních zpravodajských jednotek EU a uloží zřízení registrů skutečných majitelů právnických osob a zjednoduší přístup finančních zpravodajských jednotek k informacím, a to i k centralizovaným registrům bankovních účtů. Dále uloží vytvoření centralizovaných vnitrostátních registrů bankovních a platebních účtů nebo centrálních systémů vyhledávání dat ve všech členských státech.

Bližší informace včetně legislativního usnesení jsou k dispozici v českém jazyce zde:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2018-0178+0+DOC+XML+V0//CS>

Evropská komise zavádí nová pravidla pro celou EU v rámci ochrany oznamovatelů

Evropská komise dne 23. dubna 2018 představila návrh směrnice o ochraně osob, které oznámí porušení práva Unie. Směrnice zaručuje ochranu pro oznamování porušení právních předpisů EU v oblastech jako jsou veřejné zakázky, finanční služby, praní peněz a financování terorismu, bezpečnost výrobků, bezpečnost dopravy, ochrana spotřebitele, ochrana údajů a zabezpečení sítí a informačních systémů apod. Vztahuje se rovněž na porušování unijních pravidel hospodářské soutěže, porušování

a zneužívání pravidel pro daně z příjmů právnických osob a poškozování finančních zájmů EU. Komise vyzývá členské státy, aby kromě minimálních norem zavedly i komplexní rámce pro ochranu oznamovatelů, které budou z těchto norem vycházet. Všechny společnosti s více než 50 zaměstnanci nebo s ročním obrátem nad 10 milionů eur budou muset zřídit interní postup pro zpracovávání zpráv oznamovatelů. Tento nový právní předpis se bude vztahovat na všechny celostátní a regionální správní orgány a obce s více než 10 000 obyvateli. Jde zejména o bezpečné a diskrétní kanály pro oznamování, které se dělí na úroveň vnitřní, vůči úřadům (pokud selže vnitřní) a veřejná (pokud selžou předchozí úroveň). Národní instituce členských států budou povinny informovat občany a poskytnout úřadům školení ohledně této problematiky.

Podrobné informace jsou k dispozici v češtině zde: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3441_cs.htm

Komise představila balíček k právu obchodních společností

Evropská komise ve středu 25. dubna 2018 představila balíček k právu obchodních společností komisařky Věry Jourové. Balíček je další iniciativou Komise, která zapadá do akčního plánu práva obchodních společností a podnikového řízení z roku 2012. Balíček k právu obchodních společností chce modernizovat současnou legislativu pro efektivnější využívání digitálních nástrojů ve správě firem i větší přeshraniční mobilitu podniků. Obsahem jsou dva návrhy směrnic: směrnice, pokud jde o používání digitálních nástrojů a postupů v oblasti práva obchodních společností a směrnice, pokud jde o přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení. Návrhy v balíčku reagují zejména na potřebu zjednodušit pravidla mobility podniků v EU a rovněž reagovat na digitalizaci. Návrhy by tak měly přispět k větší právní jistotě a řešení případných kolizí práva.

Návrh směrnice pokud jde o používání digitálních nástrojů a postupů v oblasti práva obchodních společností je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2018%3A239%3AFIN>

Návrh směrnice v anglickém jazyce pokud jde o přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení je k dispozici zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2018%3A241%3AFIN>

Protokol č. 16 k Evropské Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod

K 1. srpnu 2018 vstoupí v platnost Protokol č. 16 k Evropské Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Tento protokol zavádí novou procesní úpravu, a to tzv. institut poradního stanoviska. Tento institut budou moci využít vybrané národní soudy (důvodová zpráva k Protokolu č. 16 předpokládá, že se bude jednat o soudy nejvyšší), které budou moci předkládat ESLP žádosti o poradní stanovisko k výkladu a použití práv a základních svobod stanovených Úmluvou ve věcech, které se na národní úrovni aktuálně projednávají. Možnost vydávání poradních stanovisek dosud umožňoval i čl. 47, nicméně podávat žádosti byl oprávněn pouze Výbor ministrů a nikoli národní soudy. ESLP nevyhoví každé žádosti automaticky, o jejím přijetí bude nejprve

rozhodovat panel složený z 5 soudců Velkého senátu. Vlastní stanovisko bude komunikováno žádajícímu soudu a smluvní straně Úmluvy, tedy státu. Následně bude i uveřejněno. Poradní stanoviska nejsou právně závazná.

Česká republika se dosud k ratifikaci Protokolu nepřipojila a nejedná se ani o prioritu současné vlády.

Umělá inteligence – návrh evropského přístupu

Dne 25. dubna 2018 představila Komise soubor opatření, která mají zajistit, aby umělá inteligence v Evropě sloužila ku prospěchu jejích občanů a posilovala v této oblasti konkurenceschopnost evropské ekonomiky v této oblasti.

Podrobné informace v českém jazyce jsou dostupné zde: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3362_cs.htm

Komise představila nová pravidla pro online platformy

Dne 26. dubna 2018 představila návrh nového nařízení pro online platformy. Nařízení doplňuje soubor návrhů, které mají přispět k budování jednotného digitálního trhu v EU. Návrh nařízení se věnuje obchodním vztahům mezi online zprostředkovatelskými službami a podniky, které jejich služby využívají. Online platformy představují pro množství společností důležitý vstupní bod k milionům uživatelů, jejich pozice ovšem poskytuje prostor i pro nekalé obchodní praktiky. Návrh nových pravidel by měl přispět k omezení těchto praktik.

Komise se v návrhu nařízení věnuje způsobům, jakým by měli online platformy oznámit podnikům, které jejich služby využívají, změny svých pravidel a podmínek, pozastavení nebo vypovězení svých služeb nebo také na základě jakých parametrů tvoří například online vyhledávače pořadí jednotlivých výsledků. Cílem opatření je vytvořit transparentnější prostředí pro podnikání. Součástí návrhu je také vytvoření vnitřního systému pro vyřizování stížností u poskytovatelů online zprostředkovatelských služeb.

Evropská komise ve stejný den představila také sdělení věnující se způsobům, jak se vypořádat se šířením dezinformací na internetu.

Návrh nařízení je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/regulation-promoting-fairness-and-transparency-business-users-online-intermediation-services>

Newsletter CCBE

CCBE zveřejnila svůj Newsletter za březen 2018 a duben 2018. Všechny Newslettery CCBE jsou k dispozici v češtině na internetových stránkách:

http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Newsletter/CCBEINFO68/CZ_newsletter_68.pdf

JUDIKATURA:

SDEU: Rozsudek ve věci C-575/16 EK proti České republice

Dne 15. března 2018 Soudní dvůr EU rozhodl, že podmínka české národnosti u notářů je diskriminační. V rozsudku soud v první řadě stanovil, že princip svobodného usazování se na notářskou profesi vztahuje a uvedl, že toto právo znamená, že osoba z jiné země unie může začít provozovat samostatně výdělečnou činnost či zakládat a řídit firmy v jiném členském státě EU za stejných podmínek, jaké mají tamní občané, výjimkou jsou činnosti spjaté s výkonem veřejné moci. Notářské ověřování a osvědčování právně závazných faktů a prohlášení jsou pak podle soudu v procesu výkonu veřejné moci aktivitou jen přípravné povahy a nerovnájí se jejímu výkonu. Podobně se soud vyjádřil také k dalším notářským činnostem, třeba řešení pozůstalostí. Česká republika tím, že uložila podmínku státní příslušnosti pro přístup k povolání notáře, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 49 SFEU.

Kompletní znění rozsudku v češtině můžete najít na následující internetové stránce:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=not%25C3%25A1%25C5%2599&docid=200273&pageIndex=0&doclang=cs&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=238568#ctx1>

ESLP: Porušení práva advokáta na svobodu projevu rozhodnutí ESLP ve věci Ottan proti Francii č. 41841/12 ze dne 19. dubna 2018

Dne 19. 4. 2018 rozhodl senát ESLP ve věci Ottan proti Francii, že došlo k porušení čl. 10 Evropské úmluvy o lidských právech týkající se práva na svobodu projevu.

V r. 2009 byl rozhodnutím francouzského soudu zproštěn viny policista, který během pronásledování zabil mladého muže cizího původu, žijícího v prostředí dělnické čtvrti. Advokát, který zastupoval otce zemřelého, po vyhlášení rozsudku reagoval na otázku novináře prohlášením, že “vzhledem k etnickému složení poroty, tj. výlučně z “bílých”, nebylo osvobození policisty překvapením”. Odvolací soud v Montpellier mu poté uložil kárný trest ve formě “varování”, s odůvodněním, že advokát porušil profesní etické předpisy konkrétně povinnost jednat citlivě a umírněně.

ESLP však konstatoval, že vyjádření advokáta nesměřovala vůči konkrétnímu členu poroty nebo soudci ani nevyjadřovala rasovou podjatost. Kontroverzní připomínka pouze reflektovala otázku rozmanitého výběru poroty. Nedošlo tedy k útoku na soudce či nestrannost soudnictví, které by odůvodňovalo odsouzení stěžovatele. ESLP se v poslední řadě také vyjádřil k uloženému kárnému opatření. Přestože se jednalo o kárné opatření varování, tedy opatření nejnižšího stupně, ve vztahu k advokátovi a advokátní profesi je nelze brát za triviální. Ani uložení toto opatření nemůže samo o sobě odůvodnit zásah do svobody projevu stěžovatele a nebylo v demokratické společnosti nezbytné.

ESLP: Povinné zastoupení advokáta advokátem v trestním řízení – rozhodnutí ESLP ve věci Correia de Matos proti Portugalsku č. 56402/12 ze dne 4. dubna 2018

Dne 4. 4. 2018 rozhodl Velký senát ESLP těsným hlasováním 9 : 8 ve věci Correia de Matos proti Portugalsku, že nedošlo k porušení článku 6 odst. 1 a 3(c), zakotvující právo na spravedlivý proces a právo obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru.

Correia de Matos, je portugalský občan a vystudovaný právník, do r. 1993 vykonával advokacii, poté působil jako auditor. V r. 2008 během soudního řízení, ve kterém vystupoval jako právník, kritizoval a napadl rozhodnutí soudce. Tento podal stížnost státnímu zástupci pro urážku soudce, státní zástupce jej poté z urážky soudce obvinil a v souladu s portugalským trestním řádem mu byl přidělen obhájce, jehož služby pan Correia de Matos odmítl s tím, že se chce sám v řízení zastupovat.

ESLP se zabýval rozsahem práv obžalovaných, kteří se mohou sami efektivně hájit, mají-li právníké vzdělání. Pan C. de Matos kromě svého obecného nesouhlasu s touto povinností – tvrzením soudu o povinné obhajobě - nepředložil žádný relevantní argument, který by poukazoval na nesprávnost nebo nespravedlnost trestního řízení proti němu, ba ani na konkrétní chyby svého přiděleného obhájce. Proto ESLP rozhodl, že nedošlo k porušení článku 6 odst. 1 a 3(c).

Odbor mezinárodních vztahů ČAK